

การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศสำหรับประเทศไทย

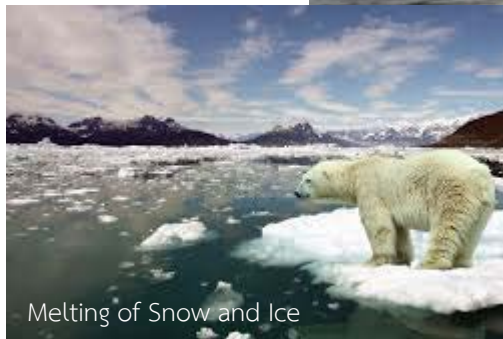
นายประเสริฐ ศิริินภาพร

ผู้อำนวยการสำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลไกการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
(ประธาน: นายกรัฐมนตรี, รองประธาน: รว.ทส., รว.กต.)

ตั้งแต่ปี 2550

คณะกรรมการฯ
ด้านนโยบายฯ
(ประธาน: ปกท.ทส.)

ตั้งแต่ปี 2558

คณะกรรมการฯ
ด้านการเจรจา ฯ
(ประธาน: ปกท.ทส.)

ตั้งแต่ปี 2558

คณะกรรมการฯ
ด้านวิชาการฯ
(ประธาน: ลสผ.)

ตั้งแต่ปี 2558

ผู้ประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (CCC)
(30 หน่วยงาน :: 19 กระทรวง + 11 หน่วยงานภายใต้
สำนักนายกรัฐมนตรี)

ตั้งแต่ปี 2554

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ปกท.ทส.)

ฝ่ายเลขานุการ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)/
สำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (สปอ.)

(Policy formulation and National Focal Point)

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)

(DNA (for CDM) /

Technical support and services to carbon market actors)

แผนแม่บทรองรับ

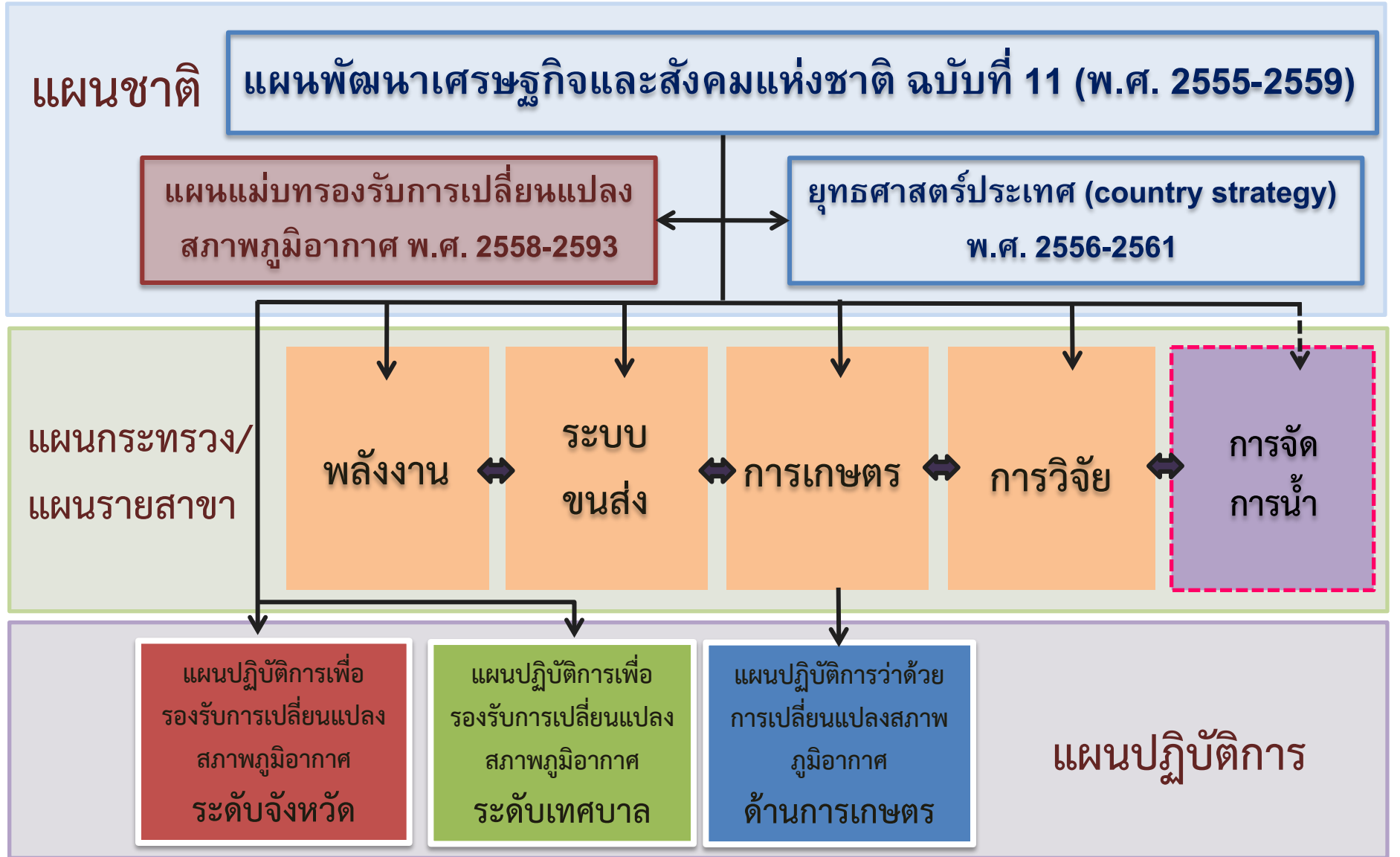
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558-2593

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2558

เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นกรอบในการดำเนินงานและกรอบในการจัดตั้งงบประมาณรองรับ

แผนผังความเชื่อมโยงแผนฯ

วัตถุประสงค์การจัดทำแผนแม่บทฯ

1. เพื่อให้ประเทศมีกรอบแนวทางระยะยาวในการแก้ไข
ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
2. เพื่อให้มีกรอบด้านนโยบายที่จะนำไปสู่การสร้างกลไกและ
เครื่องมือ ในการผลักดัน/แก้ไขปัญหามา
3. เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติ
การในรายละเอียด / ในการจัดสรรงบประมาณ
4. เป็นการดำเนินงานตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญา

พันธกิจ

1. พัฒนาฐานข้อมูล องค์ความรู้ และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการพัฒนาแบบปล่อยคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน
2. สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในการพัฒนาประเทศ โดยผลักดันให้เกิดการบูรณาการแนวทางและมาตรการในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในทุกภาคส่วนและทุกระดับ
3. ลดอัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และสร้างกลไกให้เกิดการเติบโตแบบปล่อยคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน
4. เสริมสร้างศักยภาพและความตระหนักรู้ ของภาคีการพัฒนาในทุกระดับ เพื่อสร้างความพร้อมในการดำเนินมาตรการตามนโยบายและแผนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

วิสัยทัศน์ ๒๕๙๓

“ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศและมีการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำตามแนว
ทางการพัฒนาที่ยั่งยืน”

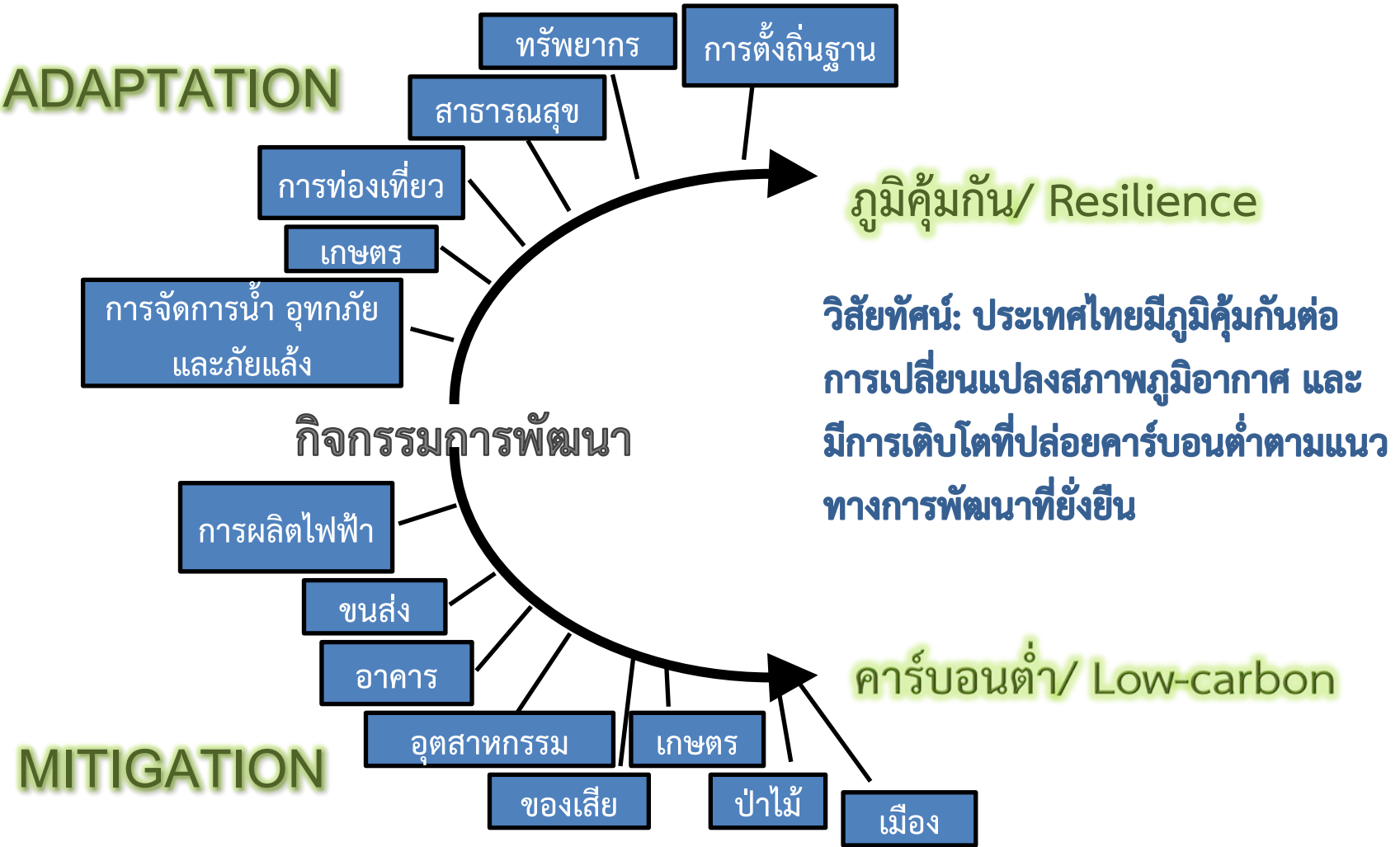
กำหนด เป้าหมาย ๓ ระยะ

เป้าหมายระยะสั้น พ.ศ. ๒๕๕๙

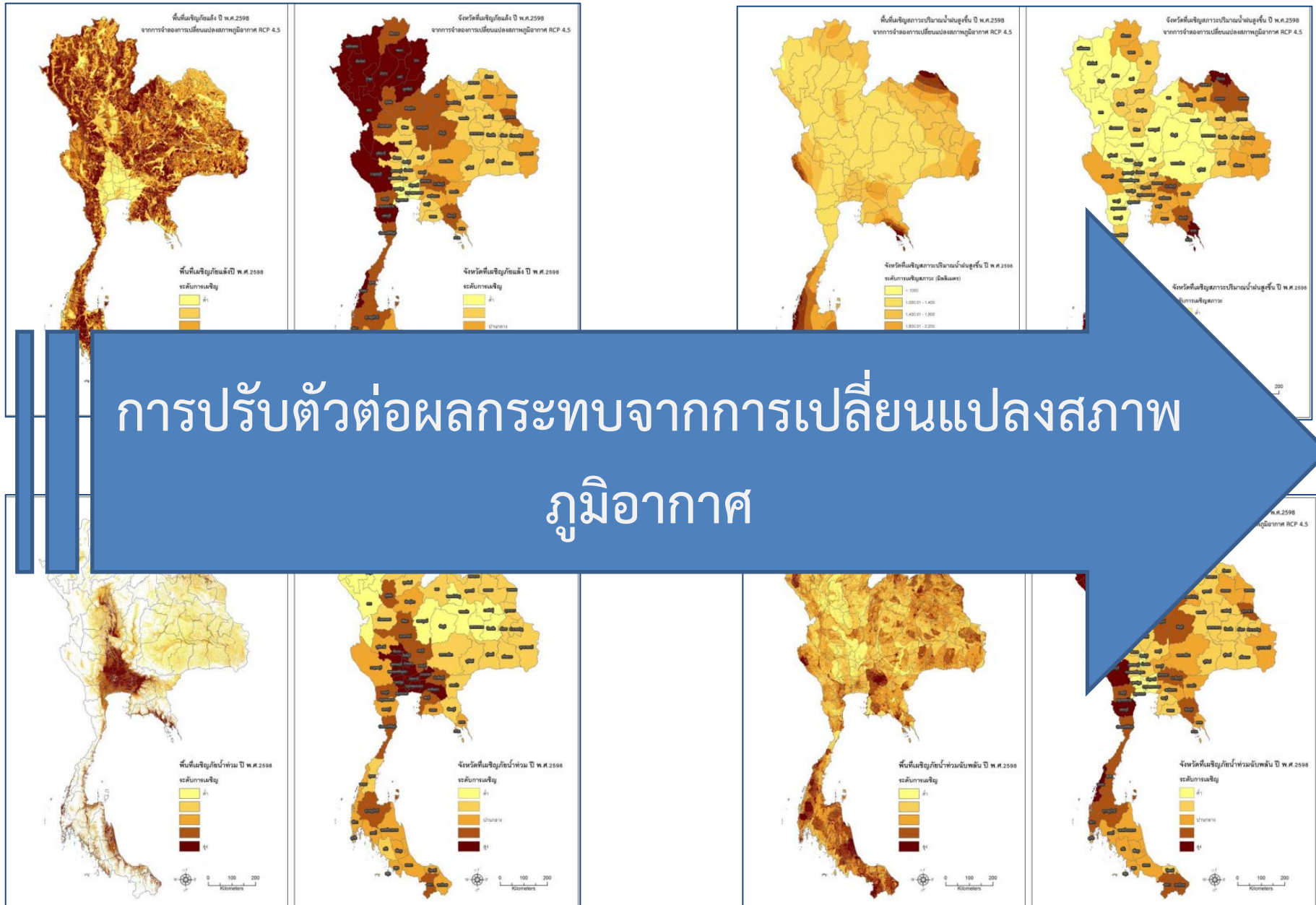
เป้าหมายระยะกลาง พ.ศ. ๒๕๖๓

เป้าหมายระยะยาว พ.ศ. ๒๕๙๓ และต่อเนื่อง

แนวคิดการดำเนินการ

ในอนาคตประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2558-2593

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

มุ่งเน้นการจัดการน้ำอย่างบูรณาการเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพและความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร
น้ำ การสร้างความพร้อมในการรับมือและลดความ
เสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง รวมถึงการจัดการความ
เสี่ยงจากอุทกภัยและภัยแล้ง

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. ลดส่วนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ต่อพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น
2. ลดส่วนพื้นที่เกษตรนอกเขตชลประทานที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น
3. ลดส่วนทรัพยากรน้ำผิวดินที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อทรัพยากรน้ำผิวดินทั้งหมดเพิ่มขึ้น
4. ลดส่วนประชากรที่สามารถเข้าถึงน้ำสะอาดเพิ่มขึ้น
5. ลดส่วนพื้นที่ที่ได้รับการจัดทำระบบการอนุรักษ์และฟื้นฟูดินและน้ำต่อพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซากเพิ่มขึ้น
6. ลดส่วนของพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้น

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

แนวทาง/มาตรการ

1. การจัดการน้ำอย่างบูรณาการ

- บูรณาการข้อมูลด้านทรัพยากรน้ำร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำหรือปรับปรุงระบบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้น้ำของผู้ใช้น้ำในภาคส่วนต่างๆ เพื่อใช้ในการวางแผนจัดการน้ำ โดยผนวกข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการจัดการน้ำ
- ผลักดันให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนการจัดการน้ำในกลุ่มน้ำโดยครอบคลุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกลุ่มผู้ใช้น้ำ
- จัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภคอย่างเป็นระบบ โดยส่งเสริมแนวทางการจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างผสมผสานตามศักยภาพของกลุ่มน้ำ
- ส่งเสริมการอนุรักษ์และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งในภาคอุตสาหกรรม/บริการ/เกษตร/ครัวเรือน

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

แนวทาง/มาตรการ

1. การจัดการน้ำอย่างบูรณาการ (ต่อ)

- เพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน
- จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในลุ่มน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วม และกำหนดสัดส่วนการพัฒนาเมือง/เกษตร/อุตสาหกรรม/พื้นที่อนุรักษ์อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและแนวทางจัดการน้ำในลุ่มน้ำนั้นๆ พร้อมทั้งผลักดันไปสู่การปฏิบัติในยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัดและท้องถิ่น
- เร่งผลักดันการดำเนินงานภายใต้กลไกความร่วมมือในการจัดการน้ำระหว่างประเทศอย่างยั่งยืนให้เกิดประสิทธิผล

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

แนวทาง/มาตรการ

2. การสร้างความพร้อมในการรับมือและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

- เร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำให้มีความสมบูรณ์เพื่อช่วยชะลอการไหลและเพิ่มการดูดซับน้ำและรักษาความสมบูรณ์ของต้นน้ำ พร้อมทั้งเร่งรัดให้พื้นที่เกษตรกรรมที่มีความลาดชัน จัดทำระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการเตรียมรับมือกับอุทกภัยที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่/ระบบนิเวศ/ชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและจัดให้มีกลไกในการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ได้รับผลกระทบ

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

แนวทาง/มาตรการ

2. การสร้างความพร้อมในการรับมือและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง (ต่อ)

- เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและแหล่งกักเก็บน้ำ โดยเร่งฟื้นฟูและจัดทำทะเบียนแหล่งน้ำธรรมชาติ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรนอกเขตชลประทาน รวมทั้งขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตร รวมถึงส่งเสริมระบบน้ำสำรองในฤดูแล้ง
- ปรับปรุงเกณฑ์การจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำ ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ให้มีความเหมาะสมกับแต่ละลุ่มน้ำ โดยคำนึงถึงปัจจัยทางภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงด้วย
- ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ต่างๆ รวมถึงประเมินศักยภาพของการจัดการด้านอุปสงค์การใช้น้ำและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเป็นทางเลือกในการปรับตัว

สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

แนวทาง/มาตรการ

3. การจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยและภัยแล้ง

- ประเมินนัยยะของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากแบบจำลองภูมิอากาศต่างๆ ต่อวัฏจักรน้ำในลุ่มน้ำของประเทศ โดยประเมินและคาดการณ์ผลกระทบต่อปริมาณน้ำ/การไหล/การกระจายตัวของแหล่งน้ำที่อาจเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะมีผลต่อการวางแผนการจัดการลุ่มน้ำหลักของประเทศที่เสี่ยงต่อผลกระทบรุนแรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- เร่งจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงต่ออุทกภัยและภัยแล้งให้ครอบคลุมทุกระดับทั้งระดับประเทศ/ภาค / ลุ่มน้ำ/จังหวัด/ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถวางแผนจัดการความเสี่ยงและเตรียมการรับมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

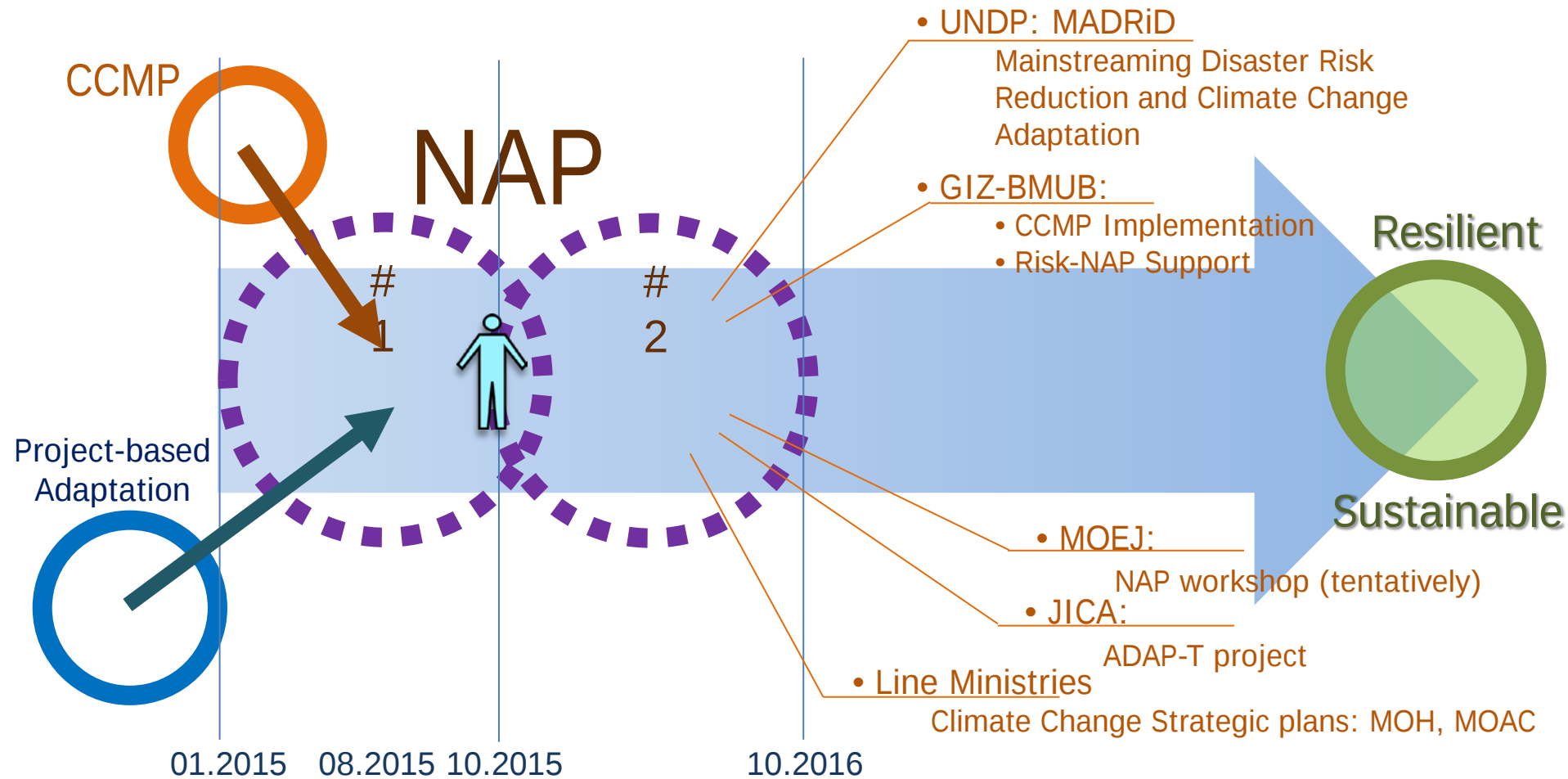
สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัย และภัยแล้ง

แนวทาง/มาตรการ

3. การจัดการความเสี่ยงจากอุทกภัยและภัยแล้ง (ต่อ)

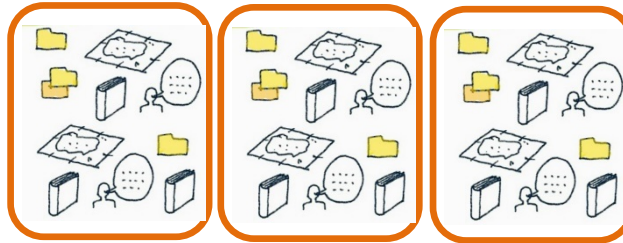
- พัฒนาระบบการพยากรณ์สภาพอากาศและเตือนภัยล่วงหน้าให้มีความถูกต้องแม่นยำและสามารถพยากรณ์สภาพอากาศล่วงหน้าได้นานขึ้น รวมถึงกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการเตือนภัยล่วงหน้า พร้อมจัดทำข้อปฏิบัติที่เหมาะสมสำหรับประชาชน โดยอาจจำแนกตามระดับความรุนแรงของสถานการณ์
- สร้างเครือข่ายการเตือนภัยล่วงหน้าและความช่วยเหลือในภาวะวิกฤติในระดับประเทศ/พื้นที่ โดยกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของภาคส่วนต่างๆ อย่างชัดเจน และให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือร่วมกัน
- พัฒนาและส่งเสริมระบบการประกันภัยธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยงภัย

นโยบายและแผนการดำเนินงานด้านการปรับตัวฯ

แผนการดำเนินงานจัดทำ NAP ช่วงที่ 1 ('58)

1. Vulnerability database

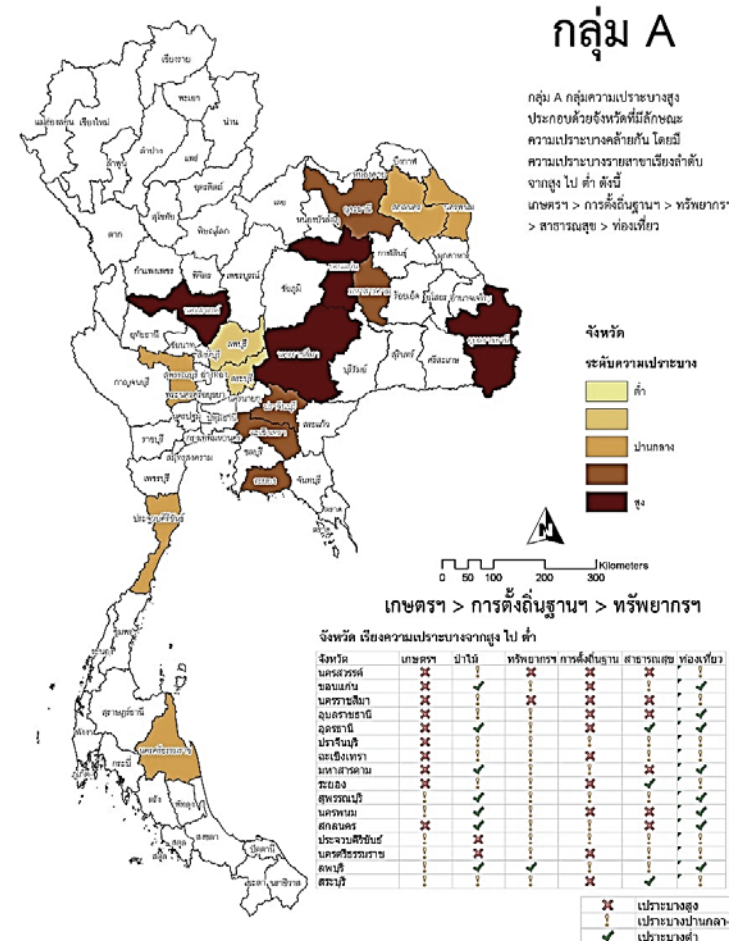
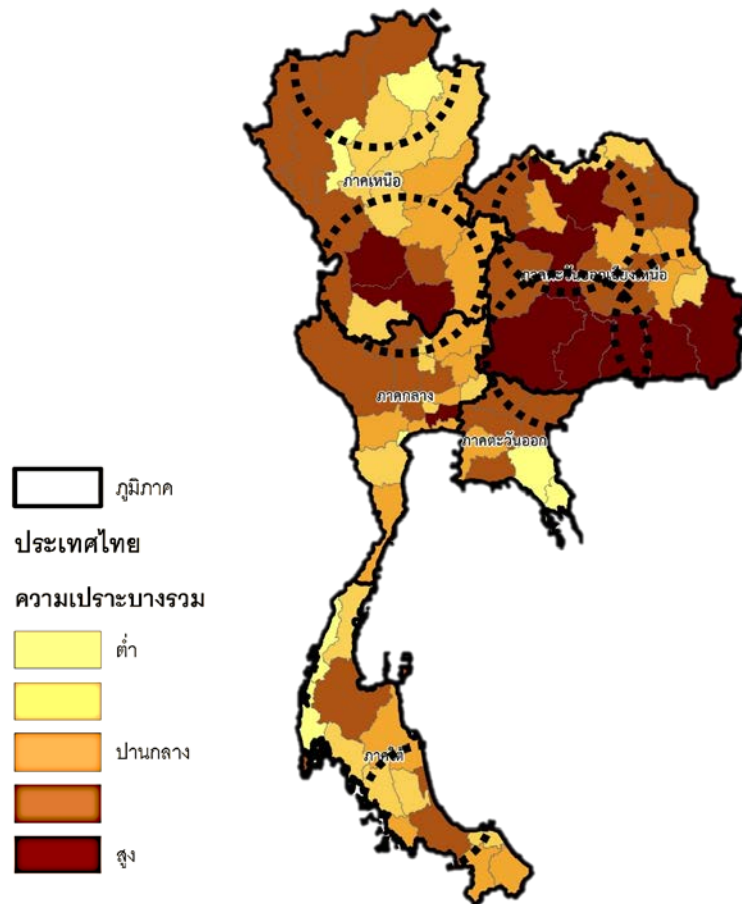
2. Vulnerability Circumstance

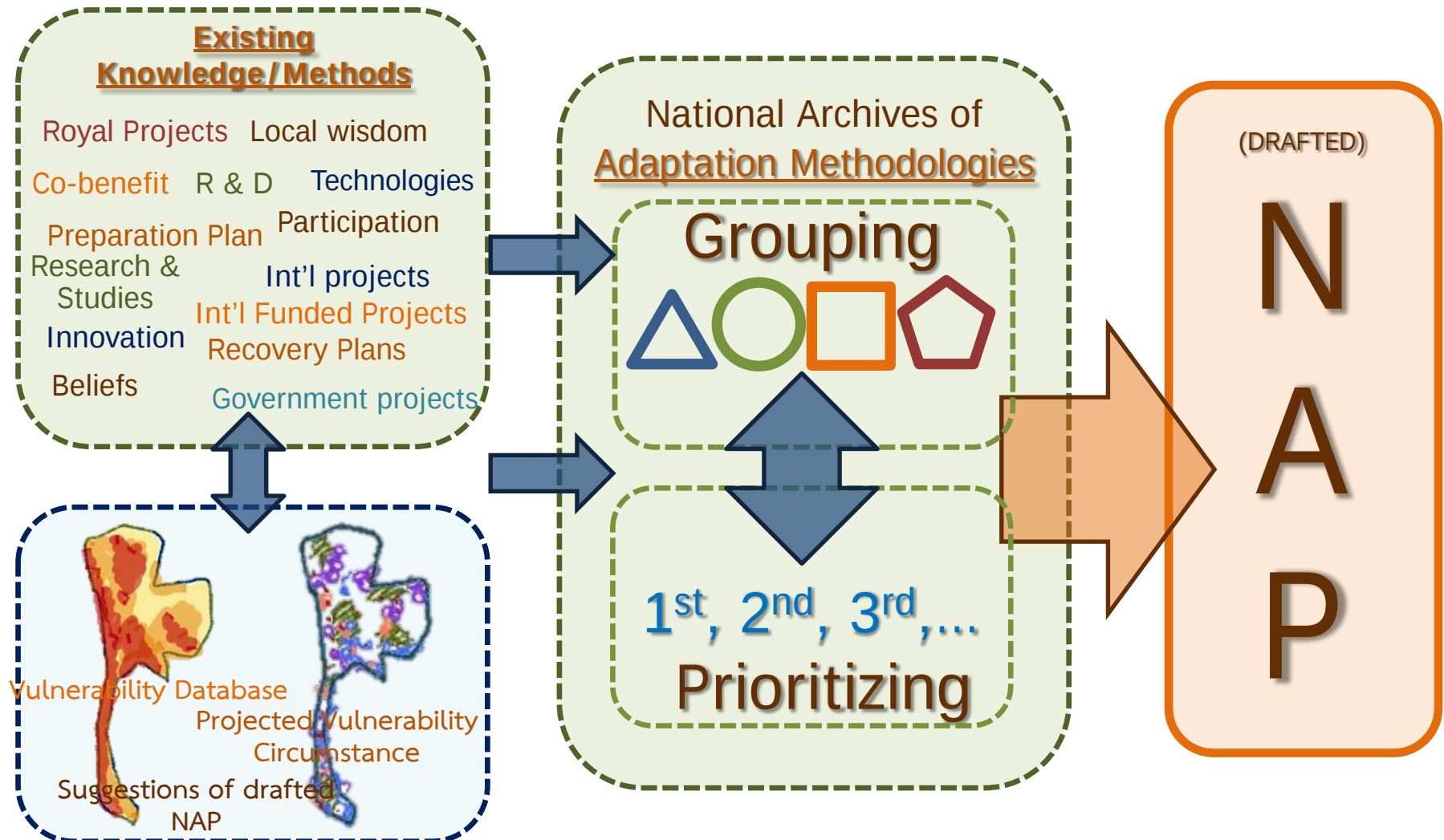
3. Suggestions of drafting NAP

- Gaps and Needs
- Priority List
- Methodologies

แผนการดำเนินงานจัดทำ NAP ช่วงที่ 1 ('58)

แผนการดำเนินงานจัดทำ NAP ช่วงที่ 2 ('59)

ขอขอบคุณ

สำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ถนนพระรามที่ 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400
โทร/โทรสาร: 0 2265 6692, 0 2265 6500 ต่อ 6842 ; www.onep.go.th